

Medlem af folketinget Dohrmann (FP) har anmodet mig om at besvare følgende spørgsmål:

»Påtænker ministeren inden den 1. januar 1978, og i givet fald hvorledes, at foreslå en ændring af de nugældende love, således at udlændinge ikke efter denne skæringsdato kan opkøbe de store friarealer, der ikke er omfattet af begrænsninger? Og hvis ministeren ikke vil foreslå ændringer, udbedes ministerens kommentarer til informationerne forud for folkeafstemningen den 2. oktober 1972 om Danmarks eventuelle tilslutning til EF, hvoraf det fremgik, at dansk jord blev bevaret på danske hænder.«

(Spm. nr. 211).

Mit svar går ud på følgende:

Som det ærede medlem vil vide, er EØF-traktatens etableringsregler til hinder for, at der indføres regler, som på diskriminerende måde hindrer statsborgere fra andre medlemslande i at etablere sig inden for landbruget på et andet medlemslands område. Det er derfor udelukket at indføre restriktioner, der generelt hindrer udlændinge i at erhverve fast ejendom her i landet.

Problemerne vedrørende de frie jorder har gentagne gange tidligere været genstand for overvejelser.

Selve betegnelsen »frie jorder« forekommer ikke i lovgivningen. Ved udtrykket forstås i almindelighed jorder, der udnyttes eller kan udnyttes jordbrugsmæssigt, men som ikke er undergivet landbrugspligt. Ved ændringen af landbrugsloven i 1963 blev landbrugspligten udvidet til at omfatte alle jorder, der ved en landbrugsejendoms seneste vurdering til ejendomsværdi og grundværdi er medtaget under ejendommen, herunder også jorder, der ikke omfattes af noteringen i matriklen. Disse bestemmelser er opretholdt ved 1967-loven og de senere ændringer af landbrugsloven.

De frie jorder er ikke registreret ved notering i matriklen eller tingbogen. Jorderne kan være selvstændigt vurderet til ejendomsværdi, men kan også være vurderet sammen med andre ikke-landbrugspligtige arealer, f. eks. byggegrunde, skovarealer m.v. Der findes ikke nogen statistisk opgørelse over frijordsarealer, og det er ikke muligt at foretage en opgørelse over, hvor meget fri jord der findes. Det vides imidlertid, at der i visse områder af landet, navnlig i marsken, findes betydelige dyrkningsarealer, der ikke er undergivet landbrugspligt.

Det har været overvejet at pålægge de frie jorder landbrugspligt ved ejerskifte. Da begrebet »fri jord« ikke er præcist defineret, og da et sådant forslag formentlig kun bør finde anvendelse på dyrkningsarealer og arealer, der skønnes egnede til jordbrugsmæssig anvendelse, har man imidlertid ikke ment at kunne fremsætte forslag om en fuldstændig inddragelse af de frie jorder under landbrugspligt, uden at der forinden er foretaget en tilbundsgående undersøgelse af de praktiske og retlige konsekvenser heraf.

Der er peget på, at problemerne omkring de frie jorder for en del kan afhjælpes ved en skærpelse af vurderingsvejledningen, således at også græsningsarealer falder ind under vurderingslovens hovedregel om, at jorder, der udgør en driftsenhed, skal vurderes som én ejendom, og ved en effektivisering af de gældende vurderingsregler. Dette spørgsmål vil af landbrugsministeriet blive taget op til nærmere forhandling med vurderingsmyndighederne.

Ved ændring af lov om statens fremskaffelse af jord og udlån til jordbrugsmæssige formål (udlånsloven) blev der i 1971 tilvejebragt mulighed for efter bestemmelserne i lovens §§ 21–26 at lægge forkøbsret såvel på landbrugsejendomme som på landbrugsjorder og udyrkede arealer, der ikke udgør en del af en landbrugsejendom. Forkøbsretten kan anvendes ikke blot for som led i